

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **P. D.**

wobec którego warunkowo umorzono postępowanie o czyn z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 193 k.k. w zb. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2023 r.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 27 października 2022 r., sygn. akt II Ka 305/22

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Ełku

z dnia 30 maja 2022 r., sygn. akt II K 853/21,

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach.

UZASADNIENIE

P. D. został oskarżony o to, że w okresie od 1 lutego do 22 sierpnia 2021 r. w E. uporczywie nękał V. D. w ten sposób, że wysyłał do niej dużą liczbę wiadomości

tekstowych, wykonywał liczne połączenia telefoniczne, znieważał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, groził powiadomieniem Straży Granicznej o zawarciu z nim fikcyjnego małżeństwa, śledził wyżej wymienioną, pojawiał się w miejscu jej zamieszkania, w miejscu pracy oraz w innych miejscach, w których przebywała V.D., w dniu 1 lutego 2021 r. wdarł się do mieszkania V. D. i nie chciał go opuścić, pomimo żądania wyżej wymienionej, zaś w dniu 16 kwietnia 2021 r. naruszył jej nietykalność cielesną poprzez oplucie jej twarzy, które to zachowania wzbudziły w V. D. uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia oraz istotnie naruszyły jej prywatność, tj. o czyn z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 193 k.k. w zb. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Ełku wyrokiem z dnia 30 maja 2022 r., sygn. akt II K 853/21, uznał P. D. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 193 k.k. w zb. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, a na podstawie art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 37a § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1, 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym (pkt I wyroku). Na podstawie art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k. zakazał oskarżonemu kontaktowania się z V. D. w każdej możliwej formie na okres 5 lat (pkt II) oraz zbliżania się na odległość mniejszą niż 50 metrów do V. D. bez jej zgody na okres 5 lat (pkt III). Na podstawie art. 63 § 3 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet środków karnych orzeczonych w pkt II i III wyroku okres stosowania środków zapobiegawczych od dnia 30 sierpnia 2021 r. do dnia 30 maja 2022 r. (pkt IV). Zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwotę 2400 zł tytułem poniesionych przez nią kosztów procesu (pkt V) oraz na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 zł tytułem opłaty sądowej i obciążył go pozostałymi wydatkami w sprawie (pkt VI).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 27 października 2022 r., sygn. akt II Ka 305/22, zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że uznając, iż вина oraz społeczna szkodliwość czynu przypisanego oskarżonemu P. D. nie są znaczne, na mocy art. 66 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec niego warunkowo

umorzył na okres próby wynoszący 2 lata. Na mocy art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 7a k.k. zobowiązał oskarżonego do powstrzymania się w okresie próby od kontaktowania się z V. D. w każdej możliwej formie (bezpośrednio, telefonicznie, mailowo) oraz zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 20 metrów. Uchylił pkt II, III, IV i VI zaskarżonego wyroku, a w pozostałym zakresie wyrok ten utrzymał w mocy. Zasadził od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej V. D. kwotę 840 zł tytułem poniesionych przez nią kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu odwoławczym, a na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 zł tytułem opłaty oraz obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi za obie instancje.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniósł Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego P. D., zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 66 § 2 k.k. w zw. z art. 66 § 1 k.k., polegające na warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec P.D. na okres próby wynoszący dwa lata, w sytuacji, gdy został on oskarżony o popełnienie występku z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 193 k.k. w zb. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. zagrożonego karą pozbawienia wolności do lat 8, a ustawodawca, zgodnie z brzmieniem przywołanych przepisów, dopuszcza stosowanie instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności”.

Stawiając powyższy zarzut, Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Okręgowemu w Suwałkach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, wniesiona przed upływem roku od daty uprawomocnienia się orzeczenia (art. 524 § 3 k.p.k.), jest oczywiście zasadna, w związku z czym przy zastosowaniu art. 535 § 5 k.p.k. została uwzględniona w całości na posiedzeniu bez udziału stron. Trafnie bowiem podniósł Prokurator Generalny, że zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa materialnego wskazanych w zarzucie kasacji.

Jak wyżej podano, Sąd Rejonowy w Elku skazał P. D. za przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. w zb. z art. 193 k.k. w zb. z art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., zagrożone,

co wynika z sankcji określonej w art. 190a § 1 k.k. oraz z art. 11 § 3 k.k., karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Na tę ustawową wysokość zagrożenia nie miało wpływu wymierzenie oskarżonemu przez Sąd meriti, przy zastosowaniu art. 37a k.k., kary 6 miesięcy ograniczenia wolności. Ustalenia, że P. D. popełnił zarzucone mu przestępstwo oraz przyjętej przez Sąd pierwszej instancji jego kwalifikacji prawnej nie zakwestionował Sąd odwoławczy, zatem procedując Sąd ten powinien mieć w polu widzenia treść wszystkich przepisów, które powołał jako podstawę prawną orzeczenia warunkowo umarzającego postępowanie karne wobec oskarżonego. Jeden z nich – art. 66 § 2 k.k. stanowi, że warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności. W konsekwencji warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec P. D. nastąpiło z rażącym naruszeniem wskazanych w kasacji przepisów prawa, co niewątpliwie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

W tym stanie rzeczy zgodnie z wnioskiem kasacji należało uchylić zaskarżony nią wyrok i sprawę P. D. przekazać do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym Sądowi Okręgowemu w Suwałkach, który wyda wyrok respektujący obowiązujące przepisy prawa.

[K.K.]

[ał]